

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

دلایل عقب نشینی رژیم صهیونیستی از الحاق کرانه باختری به

سرزمین‌های اشغالی

(قسمت اول)

محکومیت جهانی

پژوهش
خبری
معاونت سیاسی
صدا و سیما

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: مرجان شریف زاده

- ۲ نکات برجسته
- ۲ مقدمه
- ۳ نگاهی اجمالی به موقعیت کرانه باختری
- ۵ توافق اسلو و تقسیمبندی کرانه باختری
- ۵ طرح الحاق کرانه باختری به اراضی اشغالی
- ۶ آسیبهای طرح الحاق برای فلسطینیان
- ۶ مخالفت‌های داخلی و بینالمللی با طرح الحاق
- ۷ الف- مقامات، سیاستمداران و دانشگاهیان رژیم صهیونیستی
- ۷ ب- کشورهای اروپایی، دوستان و شرکای تجاری رژیم صهیونیستی
- ۱۱ آمریکا و طرح الحاق کرانه باختری
- ۱۲ جمع بندی

- ✓ کرانه باختری هم از نظر وسعت، هم از نظر موقعیت جغرافیایی و هم از حیث ویژگی‌های استراتژیک، دارای اهمیت بسیار زیاد و برتری محسوس بر نوار غزه است.
- ✓ نتانیاهو با اجرای طرح الحاق کرانه باختری به اراضی اشغالی قصد دارد تمامی شهرک‌های صهیونیست‌نشین کرانه باختری و تمامی دره اردن را که در امتداد دریاچه «بحرالمیت» قرار دارد، به سرزمین‌های اشغالی ۱۹۴۸ ملحق کند.
- ✓ به موجب قوانین بین‌المللی و قطعنامه‌های شورای امنیت، کرانه باختری مخصوصاً شرق بیت‌المقدس، قلمروی اشغالی تلقی می‌شود؛ از این رو، شهرک سازی رژیم صهیونیستی در آن و همچنین الحاق آن، نقض آشکار قوانین بین‌المللی، منشور سازمان ملل متحد و قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد محسوب می‌شود.
- ✓ از مهم‌ترین ویژگی‌های استراتژیک کرانه باختری می‌توان به واقع شدن «بیت‌المقدس» در این منطقه و مکان‌های مقدسی همچون «مسجد الخلیل» و «قبة الصخره» اشاره کرد که نزد همه ادیان ابراهیمی یعنی اسلام، مسیحیت و یهود، محترم و حساس هستند.
- ✓ آنچه که کرانه باختری را برای صهیونیست‌ها دارای اهمیت ویژه کرده، مرزهای مشترک طولانی با سرزمین‌های اشغالی و مجاورت کرانه باختری با مناطق حساس امنیتی و سیاسی رژیم صهیونیستی به‌خصوص تأسیسات هسته‌ای «دیمونا» است.
- ✓ مردود دانستن طرح الحاق از سوی ملت و جریانات جهادی فلسطینی، کشورهای محورمقاومت، گروه‌های عضو محور مقاومت و ملت‌های مسلمان منطقه، جزو اصول مسلم و کاملاً بدیهی است؛ اما آنچه قابل تأمل است، ابراز مخالفت‌های جدی از سوی جریانات سازش‌کار، متحدین یا کشورهای دوست رژیم صهیونیستی، کشورهای مرتجع عرب، سازمان‌های بین‌المللی به ظاهر مدافع حقوق بشر، سازمان‌های اصطلاحاً اسلامی یا حامی حقوق فلسطینیان و حتی مقامات رسمی فعلی یا پیشین رژیم صهیونیستی است که البته مبتنی بر اهداف، رویکردها و استدلال‌های متمایزی صورت گرفته است.

□ مقدمه

با تصمیم و پافشاری «بنیامین نتانیاهو» نخست وزیر رژیم صهیونیستی، بنا بود روز اول جولای ۲۰۲۰ (۱۱ تیر ۱۳۹۸) در چارچوب طرح «معامله قرن»، رسماً عملیات الحاق بخش‌هایی از کرانه باختری و دره رود اردن به اراضی اشغالی آغاز شود؛ اما در همان روز به یکباره اجرای این طرح به تعویق افتاد.

مطابق طرح به اصطلاح صلح دولت ترامپ موسوم به «معامله قرن»، صهیونیست‌ها مجوز می‌یافتند تا ۳۰ درصد از اراضی کرانه باختری و دره رود اردن را تحت سیطره خود بگیرند؛ بر این اساس، پروژه الحاق بخش‌هایی از کرانه باختری به اراضی اشغالی، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین شعارهای تبلیغاتی نتانیاهو در دوران مبارزات انتخاباتی مطرح بود؛ او همواره می‌گفت عزم آن دارد تا در صورت رسیدن دوباره به رهبری دولت، بیش از ۱۳۰ شهرک یهودی‌نشین در کرانه باختری و دره رود اردن را که اسرائیل از سال ۱۹۶۷ تحت اشغال خود درآورده، به سرزمین‌های اشغالی ملحق کند؛ بدون کم‌ترین اعتنا به اینکه چنین تصمیمی، نقض آشکار قوانین بین‌المللی، منشور سازمان ملل متحد و قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد است.

اما ویژگی‌های کرانه باختری و دره رود اردن و اهمیت استراتژیک آنها چیست؟ طرح الحاق متضمن چه تغییراتی است و اجرای آن چه محدودیت‌هایی برای فلسطینی‌ها ایجاد خواهد کرد؟ موضع آمریکا، کشورهای اروپایی، متحدین و حامیان رژیم صهیونیستی در قبال این تصمیم چه بوده است؟ در قسمت نخست پژوهش حاضر به این پرسش‌ها پاسخ خواهیم داد و در قسمت دوم نیز ضمن مرور واکنش‌های کشورهای سازشکار عرب و دوستان آشکار و نهان رژیم صهیونیستی و همچنین مواضع و بیانیه‌های سازمان‌های بین‌المللی در این زمینه، به دو سؤال پاسخ خواهیم گفت که اولاً آیا پرونده الحاق بخش‌هایی از کرانه باختری به اراضی اشغالی بسته شده است؟ ثانیاً چه علل و عواملی مانع از اجرای طرح الحاق شدند؟

این پژوهش به روش اسنادی تهیه شده و اطلاعات آن برگرفته از پژوهش‌های پیشین، مقالات، تحلیل‌ها، مصاحبه‌های کارشناسان و گزارش‌های مندرج در روزنامه‌های رسمی و پایگاه‌های خبری تحلیلی معتبر است.

□ نگاهی اجمالی به موقعیت کرانه باختری

کرانه باختری هم از نظر وسعت، هم از نظر موقعیت جغرافیایی و هم به لحاظ شرایط استراتژیک، دارای اهمیت بسیار زیاد و برتری محسوس بر نوار غزه است. این حوزه مهم و راهبردی که از مرزهای شمالی کرانه باختری با اردن آغاز می‌شود و تا کرانه‌های «بحر المیت» امتداد دارد، دارای منابع آبی، زمین‌های کشاورزی، اماکن حساس امنیتی و مراکز نظامی است.^۱

^۱ روزنامه کیهان؛ (۱۳۹۹/۴/۲۵)

الف- وسعت کرانه باختری

ب- جمعیت

ج- موقعیت جغرافیایی

د- اهمیت استراتژیک

الف- وسعت کرانه باختری: مساحت این منطقه بیش از ۵۶۰۰ کیلومتر مربع است، مساحت منطقه «دره رود اردن» نیز ۸۳۴ کیلومتر مربع است^۱؛ در قیاس با نوار غزه که تنها ۳۶۰ کیلومتر مربع مساحت دارد^۲. مساحت کرانه باختری و قدس شرقی ۱۶ درصد از مساحت کل فلسطین است.

ب- جمعیت: در کرانه باختری مجموعاً سه میلیون نفر زندگی می‌کنند که ۸۶ درصد آنها فلسطینی^۳ و ۱۴ درصد^۴ شهرک‌نشین‌های اسرائیلی هستند^۵. در دره رود اردن، حدود ۱۰ هزار نفر از یهودیان شهرک‌نشین زندگی می‌کنند^۶ و جمعیت فلسطینیان ساکن دره رود اردن نیز ۶۶ هزار نفر است؛ اما شهرک‌نشینان ۸۶ درصد و فلسطینیان تنها شش درصد مساحت این دره را تحت کنترل دارند^۷. بد نیست بدانیم یک میلیون و ۸۹۹ هزار فلسطینی نیز در نوار غزه زندگی می‌کنند^۸.

ج- موقعیت جغرافیایی: برخلاف غزه که منطقه بسته‌ای است و اطراف آن را عمدتاً رژیم صهیونیستی در اختیار دارد و تنها کمی از مرزهای آن (۳۸ کیلومتر) با مصر مرتبط است، کرانه باختری به مناطق حساس متصل و مرتبط است و ۳۳۰ کیلومتر با سرزمین‌های اشغالی و ۱۴۸ کیلومتر با اردن مرز مشترک دارد. مراتع چشم نواز دائمی، زمین‌های زراعی حاصل‌خیز و جنگل‌ها در کنار ۲۲۰ کیلومتر مربع از «بحر المیت» نیز از منابع غنی کرانه باختری است^۹.

د- اهمیت استراتژیک:

۱- اولین ویژگی و اهمیت استراتژیک کرانه باختری در واقع شدن «بیت‌المقدس» در این منطقه است که به کرانه باختری هم برای صهیونیست‌ها و هم برای فلسطینی‌ها جایگاه و ارزش ویژه بخشیده است؛ علاوه بر «مسجدالاقصی»، مهم‌ترین مکان‌های مقدس فلسطین یعنی «مسجد الخلیل» و «قبه الصخره» نیز در کرانه باختری و قدس شرقی قرار دارند که برای همه ادیان ابراهیمی یعنی اسلام، مسیحیت و یهود، محترم و حساس هستند.

۲- تمرکز تعداد بسیار زیاد شهرک‌های یهودی‌نشین در شمال شرقی و شمال کرانه باختری و همچنین اطراف شهر قدس، از دیگر ویژگی‌های کرانه باختری است که به این منطقه نزد صهیونیست‌ها اهمیت استراتژیک بخشیده است.

۱. این مساحت برابر ۱۵ درصد کل کرانه باختری است.

۲. خبرگزاری مشرق؛ (۱۳۹۳/۵/۱۸)

۳. تقریباً دو میلیون و ۵۸۰ هزار نفر

۴. حدود ۴۲۰ هزار نفر

۵. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۸/۱۱/۱۸)

۶. خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۴/۱۱)

۷. گزارش سازمان غیردولتی «آکسفام»؛ خبرگزاری آوا (افغانستان)؛ (۱۳۹۱/۴/۱۵)

۸. خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۴/۱۱)

۹. خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۴/۱۱)

۳- مرزهای مشترک طولانی با سرزمین‌های اشغالی، از دیگر ویژگی‌های استراتژیک کرانه باختری است که در صورت لزوم، به راحتی تقریباً تمام شهرهای مهم صهیونیست‌ها را در تیررس نیروهای مقاومت قرار می‌دهد.

۴- کرانه باختری به دو منطقه مهم امنیتی و سیاسی رژیم صهیونیستی مرتبط است؛ بدین صورت که: در شمال منطقه تأسیسات اتمی «دیمونا» و در جنوب و شرق منطقه سیاسی رژیم صهیونیستی یعنی «حیفا» و «تل‌آویو» قرار دارد.

□ توافق اسلو و تقسیم‌بندی کرانه باختری

بر اساس توافق اسلو، که اواخر تابستان ۱۹۹۳ به امضا رسید، کرانه باختری به سه بخش A، B و C تقسیم شد:

منطقه A شامل مراکز جمعیتی اصلی است که ۱۸ درصد سرزمین‌های کرانه باختری را با وسعتی حدود پنج هزار و ۸۰۲ کیلومتر مربع در بر می‌گیرد و تحت تسلط امنیتی و اداری تشکیلات خودگردان فلسطین است.

منطقه B شامل روستاها و شهرک‌های اطراف شهرها است؛ ۲۱ درصد مساحت کرانه باختری را در بر می‌گیرد و تحت نظارت مشترک فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها اداره می‌شود؛ بدین ترتیب که نظارت مدنی و اداری آن بر عهده تشکیلات خودگردان و از حیث امنیتی، تحت سیطره صهیونیست‌ها است. تجربه ثابت کرده رویه ذاتی صهیونیست‌ها، هیچ اختیار یا قدرت تصمیم‌گیری مؤثری برای فلسطینی‌ها قائل نیست.

منطقه C کاملاً به هم متصل و در سرتاسر کرانه باختری گسترده شده و ۶۱ درصد مساحت کرانه را به خود اختصاص می‌دهد و به طور صد درصدی تحت سیطره اداری و امنیتی رژیم صهیونیستی است.

اما واقعیت این است که طی تمام سال‌های پس از توافق، منازل فلسطینیان ساکن کرانه باختری، به بهانه‌های واهی امنیتی در سراسر این منطقه مورد تخریب قرار گرفته است.

□ طرح الحاق کرانه باختری به اراضی اشغالی

در طرح ۱۸۱ صفحه‌ای «معامله قرن»، فلسطین باید از تمام آرمان‌های خود دست بردارد و حاکمیت اسرائیل بر خاک خود را به رسمیت بشناسد. طبق یک بخش از این طرح، قدس به‌عنوان پایتخت رژیم صهیونیستی شناخته می‌شود و بخش‌های بسیار دیگری نیز به اراضی اشغالی منضم خواهد شد. یکی دیگر از بندهای مهم معامله قرن، مربوط به کرانه باختری است. طبق این طرح، ۳۰ درصد^۱ از اراضی کرانه باختری و غور اردن به اراضی اشغالی ملحق می‌شود^۲. اما اظهارات نتانیاهو نشان می‌دهد که قصد دارد ابتدا سه درصد اراضی کرانه باختری را ملحق کند که شامل ۱۳۲ شهرک و بیش از ۴۰۰ هزار جمعیت است؛ بعد ۳۰ درصد اراضی که طبق طرح «معامله قرن» ترامپ به اسرائیل اختصاص یافته و بیشتر آن در «غور اردن» است به اراضی اشغالی ملحق خواهند شد. این اقدام بعد از پایان ترسیم نقشه‌ها توسط تیم آمریکایی - صهیونیستی صورت خواهد گرفت^۳.

این در حالی است که به موجب قانون بین‌الملل، کرانه باختری مخصوصاً شرق بیت‌المقدس، قلمروی اشغالی تلقی می‌شود؛ از این رو، شهرک‌سازی رژیم صهیونیستی در آن و همچنین الحاق آن، غیرقانونی است. بیشتر کشورهای عضو سازمان ملل می‌گویند که

^۱. باید خاطر نشان کرد در برخی منابع (خبرگزاری مهر؛ ۱۱ تیر ۱۳۹۹) این رقم ۶۰ درصد عنوان شده است. به نظر می‌رسد علت این تفاوت این باشد که با توجه به فشارهای گسترده بین‌المللی، ممکن است رژیم صهیونیستی طرح الحاق کرانه باختری را در چندین مرحله اجرا کند و در گام نخست اجرای طرح است که بیش از ۳۰ درصد از خاک کرانه باختری به سرزمین‌های تحت اشغال ملحق خواهد شد. خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۴/۹)

^۲. روزنامه کیهان؛ (۱۳۹۹/۴/۲۵)

^۳. پایگاه خبری تحلیلی عصر ایران؛ (۱۳۹۹/۳/۱۹)

این شهرک‌ها غیرقانونی‌اند، چون ناقض قوانین بین‌المللی حاکم بر سرزمین‌های اشغالی هستند اما در ماه نوامبر سال ۲۰۱۹، دونالد ترامپ اعلام کرد که آمریکا دیگر این شهرک‌ها را مغایر قوانین بین‌المللی به شمار نمی‌آورد.^۱

□ آسیب‌های طرح الحاق برای فلسطینیان

اگر این طرح ظالمانه اجرایی شود، ۳۰ درصد از اراضی کرانه باختری و دره رود اردن به سرزمین‌های اشغالی ملحق می‌شوند؛^۲ آنگاه کرانه باختری دیگر مرزی با رود اردن و «بحرالمیت» نخواهد داشت؛ به عبارت دیگر، ارتباط فلسطینیان کرانه باختری با چهار میلیون فلسطینی ساکن اردن^۳ قطع خواهد شد و تنها راه ارتباطی کرانه باختری با دنیای بیرون دو پلی خواهد بود که آن را به اردن متصل می‌کند و از مناطق اشغالی خواهد گذشت. همچنین ساکنان فلسطینی کرانه باختری به فرودگاه «بن‌گورین» در «تل‌آویو» دسترسی نخواهند داشت^۴ و از زمین‌های کشاورزی حاصل‌خیز و منابع آبی به ویژه در منطقه دره اردن نیز محروم خواهند شد.^۵ طبق آمار «اطلاعات‌نامه جهان»، منطقه حاصل‌خیز غرب رود اردن دارای ۴۳ درصد زمین کشاورزی است و رژیم صهیونیستی قصد دارد مناطقی که بیش از نیمی از زمین‌های حاصل‌خیز را در بر دارد تحت حاکمیت خود به رسمیت بشناسد.^۶ قدس شریف نیز با توجه به قرار گرفتن شهرک‌های صهیونیست‌نشین در اطراف آن، تقریباً به طور کامل از مناطق فلسطینی جدا و محاصره خواهد شد. و سرانجام اینکه اجرای این طرح تیر خلاصی خواهد بود به توافق اسلو که بر اساس آن تشکیلات خودگردان تقریباً بر ۴۰ درصد اراضی کرانه باختری کنترل دارد؛^۷ به معنای دیگر اجرای طرح الحاق کرانه باختری، ماهیت وجودی تشکیلات خودگردان را به طور کامل از بین خواهد برد.

□ مخالفت‌های داخلی و بین‌المللی با طرح الحاق

پس از انتشار این خبر که نتانیاهاو از روز اول جولای، عملیات الحاق کرانه باختری به اراضی اشغالی را کلید خواهد زد، موجی از مخالفت‌ها و محکومیت‌های داخلی و بین‌المللی به راه افتاد. ردّ قاطعانه این طرح از سوی ملت و جریانات جهادی فلسطینی، کشورهای زنجیره مقاومت، گروه‌های عضو محور مقاومت و ملت‌های مسلمان منطقه، جزو اصول مسلم و کاملاً بدیهی است؛ اما آنچه قابل تأمل است، ابراز مخالفت‌های جدی از سوی جریانات سازش‌کار، متحدین یا کشورهای دوست رژیم صهیونیستی، کشورهای مرتجع عرب، سازمان‌های بین‌المللی به ظاهر مدافع حقوق بشر، سازمان‌های اصطلاحاً اسلامی یا حامی حقوق فلسطینیان و حتی مقامات رسمی فعلی یا پیشین رژیم صهیونیستی است که به نمونه‌هایی از آنها اشاره می‌شود:

الف- مقامات، سیاستمداران و دانشگاهیان رژیم صهیونیستی

ب- کشورهای اروپایی، حامیان و شرکای تجاری رژیم صهیونیستی

۱. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۸/۱۱/۱۸)

۲. البته روز جمعه ششم تیر کانال «۱۲» تلویزیون رژیم صهیونیستی، به نقل از یک مقام فلسطینی اعلام کرد که «نتانیاهاو» پامی به «محمود عباس» ارسال کرده و در آن گفته شده طرح الحاق کرانه باختری شامل غور اردن (دره اردن) نخواهد بود. منبع: جوان آنلاین؛ (۱۳۹۹/۴/۸)

۳. خبرگزاری تسنیم؛ (۱۳۹۸/۲/۲۸)

۴. جوان آنلاین؛ (۱۳۹۹/۴/۸)

۵. پایگاه خبری تحلیلی راهبرد معاصر؛ (۱۳۹۹/۴/۱۳)

۶. خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۴/۱۱)

۷. خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۴/۹)

الف- مقامات، سیاستمداران و دانشگاهیان رژیم صهیونیستی

۱- «بنی گانتس»، نخست‌وزیر چرخشی رژیم صهیونیستی رهبر حزب «آبی و سفید»، پس از اعلام مخالفت «ملک عبدالله»، موافقت با اجرای طرح الحاق را منوط به موافقت پادشاه اردن اعلام کرد.^۱ او همچنین در مورد تاریخ اول جولای، زمان آغاز اجرای طرح الحاق، گفته بود: «اسرائیل با بحران ویروس کرونا مواجه است و تاریخ یکم ژوئیه «مقدس» و «فوری» نیست...»^۲.

۲- «گابی اشکنازی»، وزیر خارجه رژیم صهیونیستی با طرح بنیامین نتانیاهو برای الحاق دره اردن مخالفت کرده است؛ وی گفته «گام‌هایی را که می‌تواند منجر به جدایی از فلسطینی‌ها شود، تأیید می‌شود؛ اما این اقدام باید با هماهنگی کامل و مسئولانه با دولت واشنگتن و گفتگو با کشورهای همسایه صورت گیرد»^۳. اما شبکه صهیونیستی «کان» گزارش داده که اشکنازی در نشستی پشت درهای بسته، گفته «به احتمال زیاد طرح الحاق شامل دره اردن نخواهد شد و همه این را می‌دانند»^۴.

۲- «آموس گیلاد»، کارشناس امنیتی و رئیس اسبق دپارتمان امور سیاسی - نظامی وزارت دفاع اسرائیل در مصاحبه با خبرگزاری دویچه وله، در مورد رسمیت دادن به اشغال بخشی از کرانه باختری رود اردن توسط دولت نتانیاهو هشدار داد و آن را تصمیمی «خطرناک و غیر ضرور» خواند.^۵

۳- «تزیبی لیونی» وزیر خارجه پیشین رژیم صهیونیستی ضمن اعلام مخالفت صریح خود با اجرای طرح الحاق کرانه باختری، آن را «خطای بزرگ تاریخی، ضد منافع اسرائیل و اقدام یک‌جانبه‌ای خواند که به معنای عبور اسرائیل از نقطه بی‌بازگشت است»^۶.

۴- «یائیر لاپید» رئیس جناح اپوزیسیون رژیم صهیونیستی و رهبر حزب مرکزگرای «یش عتید» اعلام کرده که «با هرگونه طرح یک‌جانبه الحاق مخالف است»؛ او نسبت به «اعمال حاکمیت اسرائیل بر غور اردن که به توافق‌نامه امضا شده میان دو طرف لطمه می‌زند، هشدار داده، نتانیاهو را به ترجیح دادن مسائل سیاسی به امنیتی برای راضی نگه داشتن شهرک‌نشینان متهم کرده و گفته است که راهکار تشکیل دو کشور را ترجیح می‌دهد، اما باید دیوار بزرگی بین این دو کشور ایجاد شود»^۷.

۵- به نوشته روزنامه «جروزالم پست» بیش از ۴۰۰ شخصیت دانشگاهی یهودی با امضاء بیانیه‌ای تصمیم تل‌آویو را برای الحاق بخش‌هایی از کرانه باختری به‌عنوان یکی از اشکال تبعیض نژادی محکوم و اعلام کردند این اقدام بر اساس قوانین بین‌المللی «جنایت علیه بشریت» خواهد بود.^۸

ب- کشورهای اروپایی، حامیان و شرکای تجاری رژیم صهیونیستی

✓ کشورهای اروپایی

۱- کشورهای اروپایی عضو شورای امنیت سازمان ملل متحد در بیانیه مشترکی تلاش رژیم صهیونیستی برای الحاق بخش‌های از کرانه باختری به اراضی تحت اشغال خود را نقض قوانین بین‌المللی خواندند و تأکید کردند که این اقدام پیامدهای منفی برای امنیت منطقه خواهد داشت؛ در بیانیه مشترک کشورهای آلمان، بلژیک، استونی، فرانسه و ایرلند، که در حال حاضر عضو دائم یا غیردائم شورای امنیت هستند، تأکید شده که اجرایی شدن طرح الحاق بخش‌هایی از کرانه باختری - ولو یک بخش کوچک از آن - به معنای نقض آشکار قوانین بین‌المللی، منشور سازمان ملل متحد و قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد خواهد بود.^۹

^۱ روزنامه ایران به نقل از «نیویورک تایمز»، (۱۳۹۹/۴/۴)

^۲ پایگاه خبری تحلیلی راهبرد معاصر؛ (۱۳۹۹/۴/۱۳)

^۳ خبرگزاری ایسنا؛ (۱۳۹۹/۴/۵)

^۴ دویچه وله؛ 25.06.2020

^۵ خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۴/۹)

^۶ خبرگزاری ایسنا؛ (۱۳۹۹/۳/۲۰)

^۷ خبرگزاری صدا و سیما؛ (۱۳۹۹/۳/۲۴)

^۸ خبرگزاری تسنیم؛ (۱۳۹۹/۴/۷)

برخی کشورهای اروپایی تهدید کرده‌اند که در صورت اجرای تصمیم رژیم صهیونیستی برای الحاق کرانه باختری، اساس روابط خود با تل‌آویو را تغییر خواهند داد.^۱

۲- «جوزف بورل» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در یادداشتی که در نشریه «جرورالم پست» رژیم صهیونیستی چاپ شد، نوشته است: «الحاق کرانه باختری توسط رژیم صهیونیستی، به معنای پایان راه حل دو دولت است!» او تأکید کرده: «اعضای اتحادیه اروپا بر این باور هستند که الحاق، نقض قوانین بین‌المللی است»^۲.

۳- دولت آلمان به صراحت از سیاست‌های شهرک‌سازی اسرائیل در سرزمین‌های فلسطینیان انتقاد و الحاق بخشی از سرزمین‌های کرانه باختری به خاک اسرائیل را نقض صریح قوانین بین‌المللی ارزیابی کرده است. «آنگلا مرکل» صدر اعظم آلمان در تماسی تلفنی با «بوریس جانسون» نخست وزیر انگلیس، نسبت به طرح غیرقانونی الحاق بخش‌هایی از کرانه باختری به سرزمین‌های اشغالی توسط رژیم صهیونیستی ابراز نگرانی کرده‌اند؛^۳ خانم «مرکل» همچنین در گفتگوی تلفنی با «محمود عباس» رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین، بر موضع کشورش مبنی بر حمایت از برقراری صلح بر اساس راه حل دو کشور و پایبندی به قوانین بین‌المللی در مسئله فلسطین تأکید کرده است.^۴

«هایکو ماس» وزیر امور خارجه آلمان که به رغم بحران کرونا به اراضی اشغالی سفر کرده بود، به صراحت «نگرانی‌های صادقانه و جدی» خود را درباره برنامه‌های الحاق به گوش سیاستمداران رژیم صهیونیستی رساند. او اظهار داشت: «آلمان و اتحادیه اروپا بر این اعتقاد هستند که الحاق اراضی فلسطینی با حقوق بین‌المللی مطابقت ندارد»^۵.

پارلمان آلمان نیز روز ۱۱ تیرماه، علیه طرح اشغال کرانه باختری از سوی رژیم صهیونیستی با اکثریت آراء، قطعنامه‌ای به تصویب رساند.^۶ پارلمان آلمان به شدت مخالفت خود را با این طرح دولت اسرائیل اعلام کرده است. «هایکو ماس»، در جریان نشست پارلمان کشورش در این زمینه گفته است: «نمی‌توان صلح را با اقدامات یک‌جانبه محقق کرد»^۷.

۴- «بوریس جانسون»، نخست وزیر بریتانیا طی سخنرانی در مجلس عوام طرح نتانیا هو را «نقض قوانین بین‌المللی خوانده و گفته که به راه حل دو کشور اعتقاد دارد»^۸.

«بوریس جانسون» همچنین طی یادداشتی در نشریه «یدیعوت آحرونوت»، ضمن موضع‌گیری علیه طرح الحاق بخش‌های بزرگی از کرانه باختری، از تل‌آویو خواست تا این طرح را اجرا نکند. وی ابتدا با اشاره به سابقه ارتباطی که از گذشته با صهیونیست‌ها داشته، نوشت: «من مدافع جدی اسرائیل هستم... انگلیس همواره در کنار اسرائیل ایستاده است... تا زمانی که من نخست‌وزیر هستم، تعهد ما به امنیت اسرائیل تزلزل‌ناپذیر است!» اما در ادامه با ابراز ناخرسندی از ارائه طرح اشغال اراضی فلسطینیان توسط رژیم صهیونیستی، تصریح کرد: «به‌عنوان یک دوست و حامی قدیمی اسرائیل، نگرانم که چنین طرحی‌هایی در رسیدن به هدف تأمین امنیت مرزهای اسرائیل شکست خواهند خورد و در تناقض با اهداف طولانی‌مدت اسرائیل هستند». جانسون با ابراز امیدواری برای اجرا نشدن طرح اشغال کرانه باختری، تأکید کرد: «اگر چنین شود، انگلیس هیچ تغییری در مرزهای ۱۹۴۷ را به رسمیت نمی‌شناسد، مگر اینکه بین دو طرف توافق شده باشد...»^۹.

۱. خبرگزاری صدا و سیما؛ (۱۳۹۹/۳/۲۲)

۲. خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۴/۱۲)

۳. خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۴/۸)

۴. خبرگزاری مهر؛ (۱۳۹۹/۴/۲۰)

۵. دویچه وله؛ 18.06.2020

۶. شبکه خبری العالم؛ (۱۳۹۹/۴/۱۱)

۷. خبرگزاری مهر؛ (۱۳۹۹/۴/۲۱)

۸. دویچه وله؛ 18.06.2020

۹. روزنامه کیهان؛ (۱۳۹۹/۴/۱۱)

۵- «امانوئل مکرون»، رئیس‌جمهور فرانسه در تماس تلفنی با نتانیاهو، الحاق کرانه باختری به سرزمین‌های اشغالی را خلاف قوانین و مقررات بین‌المللی خواند و از وی خواست که اجرای این طرح را کنار بگذارد.^۱

«ژان ایو لودریان» وزیر امور خارجه فرانسه نیز طرح الحاق کرانه باختری را نقض کامل و آشکار قوانین بین‌المللی دانسته و تصریح کرده که «چنین اقدامی در صورت عملی شدن توسط اسرائیل نمی‌تواند بدون واکنش باقی بماند!» او از ۱۵ عضو شورای امنیت سازمان ملل و هم‌چنین آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل خواسته تا «از فشار علیه اقدامات یک‌جانبه آمریکا که مانع تلاش‌های دیپلماتیک برای احیای مذاکرات بین اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌هاست، دست نکشند و از آن حمایت کنند»^۲.

۶- پارلمان هلند با اکثریت آرا پیش‌نویس طرح ارائه شده درباره با غیرقانونی دانستن الحاق اراضی کرانه باختری به رژیم صهیونیستی را تصویب کرد. مجلس هلند با تصویب این طرح از دولت این کشور و اتحادیه اروپا خواست در صورت الحاق اراضی فلسطینی، مجازات‌هایی را بر رژیم صهیونیستی اعمال کنند.^۳

۷- واتیکان نیز بر مخالفت خود با طرح الحاق تأکید کرده است. کاردینال «پترو پارولین»، وزیر خارجه این کشور در این خصوص گفته است: اقدامات یک‌جانبه اسرائیل می‌توانند منجر به پیچیده شدن وضعیت حساس خاورمیانه شوند؛ وی همچنین ابراز نگرانی کرده که اجرای طرح الحاق، گفتگوهای صلح فلسطین و اسرائیل را به خطر بیندازد. «پاپ فرانسیس» رهبر کاتولیک‌های جهان، پیشتر در بیانیه‌ای بر حق اسرائیل و فلسطین برای زندگی در صلح و امنیت در داخل مرزهای به رسمیت شناخته شده بین‌المللی تأکید کرده بود.^۴

۸- روز ۲۳ ژوئن، بیش از ۱۰۸۰ نماینده از ۲۵ کشور اروپایی، با امضای نامه‌ای خطاب به دولت‌های اروپایی، مخالفت خود را با طرح اشغالگرانه رژیم صهیونیستی برای الحاق کرانه باختری رود اردن به سرزمین‌های اشغالی اعلام و تأکید کردند که هر گونه اقدام اسرائیل برای الحاق بخش‌هایی از کرانه باختری رود اردن به اراضی اشغالی، برای طرح سازش خاورمیانه، مرگبار خواهد بود و در صورت لزوم باید با تدابیر متقابل متوقف شود.^۵

در همین راستا، هفت کشور اروپایی یعنی آلمان، فرانسه، انگلیس، بلژیک، ایرلند، استونی و نروژ در بیانیه‌ای مشترک نسبت به عواقب و پیامدهای ناگوار اجرای طرح الحاق کرانه باختری هشدار دادند.^۶ گفتنی است وزرای خارجه کشورهای آلمان، فرانسه، در یک بیانیه مشترک با مصر و اردن اعلام کردند که الحاق کرانه غربی رود اردن به اسرائیل نقض حقوق بین‌المللی است و آن را به رسمیت نمی‌شناسند.^۷

✓ سایر کشورها

۱- روسیه نیز خواستار اعلام انصراف از ایده الحاق برخی بخش‌های کرانه باختری به اراضی اشغالی است. سخنگوی سفارت روسیه در «تل‌آویو» اعلام کرده: «طرح الحاق اراضی موجب نگرانی مسکو است و روسیه آن را اقدامی یک‌جانبه می‌داند که با قوانین بین‌المللی در تعارض است»^۸. روسیه در دیدارهای دوجانبه با مسئولان رژیم صهیونیستی، ضمن انتقاد از طرح دونالد ترامپ اعلام

۱. دیپلماسی ایرانی؛ (۱۳۹۹/۴/۲۴)

۲. خبرگزاری ایسنا به نقل از خبرگزاری «فرانس ۲۴»؛ (۱۳۹۹/۴/۶)

۳. خبرگزاری ایسنا؛ (۱۳۹۹/۴/۶)

۴. خبرگزاری مهر؛ (۱۳۹۹/۴/۲۱)

۵. خبرگزاری مهر؛ (۱۳۹۹/۴/۲۱)

۶. خبرگزاری ایسنا؛ (۱۳۹۹/۴/۶)

۷. دویچه وله؛ 07.07.2020

۸. خبرگزاری صدا و سیما به نقل از روزنامه «الشرق الاوسط»؛ (۱۳۹۹/۳/۱۷)

کرده: "پیوستگی منطقه‌ای یکی از شروط تشکیل کشور فلسطین در مرزهای سال ۱۹۶۷ است و معامله قرن نمی‌تواند مصوبات سازمان ملل را که تعیین کننده چارچوب بین‌المللی فرآیند صلح است، ملغی کند."^۱

«میخائیل بوگدانوف» معاون وزیر امور خارجه و نماینده ویژه رئیس جمهور روسیه در امور خاورمیانه، طرح الحاق را اقدامی یک-جانبه‌ای خوانده که نه تنها به تقویت صلح، امنیت و آرامش در منطقه کمکی نمی‌کند، بلکه منجر به بی‌ثباتی بیشتر اوضاع می‌شود. همچنین «واسیلی نینزیا» نماینده دائم روسیه در سازمان ملل نیز تأکید کرده که اشغال بخش دیگری از سرزمین‌های متعلق به فلسطینیان، هم بر امکان از سرگیری گفتگوهای فلسطین و اسرائیل و هم بر روند اوضاع کلی در منطقه خاورمیانه تأثیر منفی خواهد گذاشت.^۲

۲- «جنگ شوانگ» سخنگوی وزارت خارجه چین در پاسخ به سؤالی درباره موضع کشورش در زمینه الحاق کرانه باختری رود اردن به اراضی اشغالی گفت: "چین نگرانی خود را درباره این طرح اعلام می‌کند، چرا که این کار نقض قوانین بین‌المللی و قطعنامه ۲۲۳۴ شورای امنیت سازمان ملل است"^۳. به علاوه در پایان نهمین نشست همکاری‌های مشترک چین و کشورهای عربی که در سطح وزیران امور خارجه از طریق ویدئو کنفرانس برگزار شد، این کشورها با صدور بیانیه‌ای، برنامه‌های رژیم صهیونیستی برای الحاق بخشی از کرانه باختری به سرزمین‌های اشغالی فلسطین را مغایر با قوانین بین‌المللی، مصوبات سازمان ملل و نقض آشکار منشور این سازمان دانستند.^۴

۳- «جاستین ترودو» نخست وزیر کانادا در یک مصاحبه مطبوعاتی گفت: "کانادا نگرانی و مخالفت خود با طرح‌های مربوط به الحاق کرانه باختری را که مستقیماً از سوی نتانیاهو و گانتس مطرح شده است، اعلام می‌کند".

همچنین بیش از ۵۰ دیپلمات بازنشسته و وزیر سابق کانادا با امضای نامه‌ای از ترودو خواستند موضعی روشن علیه طرح الحاق کرانه باختری اتخاذ نماید. امضاکنندگان در نامه خود تأکید کرده‌اند: "ما به‌عنوان دیپلمات‌ها و مسئولان سابق کانادا، شما را به دفاع از اعتبار کانادا در جامعه بین‌الملل از طریق اتخاذ مواضع علنی و روشن در این خصوص دعوت می‌کنیم"^۵.

۴- وزارت امور خارجه ترکیه با صدور بیانیه‌ای تلاش‌های رژیم صهیونیستی برای ضمیمه کردن کرانه باختری به دیگر بخش‌های فلسطین اشغالی را شدیداً محکوم و اعلام کرد که "تصمیم رژیم صهیونیستی برای الحاق شهرک‌های صهیونیست‌نشین در کرانه باختری، نشان‌دهنده ذهنیت بسیار خطرناک برای تصرف اراضی فلسطینیان است"^۶.

«ابراهیم کالین» سخنگوی ریاست جمهوری ترکیه نیز درباره طرح الحاق بخشی از کرانه باختری به اسرائیل گفته است: "نقشه الحاق یک طرح نامشروع، غیرقانونی و در واقع شیوه‌ای برای اخاذی است... ترکیه طرح اسرائیل در مورد الحاق کرانه باختری را رد و از تمامی گام‌هایی که ضد سیاست اشغال و الحاق خاک‌های فلسطین برداشته خواهد شد، حمایت می‌کند"^۷.

۵- ۳۲۰ چهره سرشناس از کشورهای آمریکای لاتین با امضای نامه‌ای، خواستار تحریم اسرائیل در صورت اجرایی شدن طرح الحاق کرانه باختری شدند؛ در میان امضا کنندگان این نامه، اسامی همچون «آدلفو پز اسکیول» برنده جایزه صلح نوبل،

۱. خبرگزاری صدا و سیما؛ (۱۳۹۹/۳/۱۷)

۲. خبرگزاری تسنیم؛ (۱۳۹۹/۴/۷)

۳. خبرگزاری موج؛ (۱۳۹۹/۲/۱۱)

۴. خبرگزاری ایرنا؛ (۱۳۹۹/۴/۱۷)

۵. خبرگزاری بین‌المللی قدس «قدسنا»؛ (۱۳۹۹/۳/۱۴)

۶. خبرگزاری فارس؛ (۱۳۹۹/۲/۵)

۷. پایگاه اینترنتی رادیو و تلویزیون دولتی ترکیه (TRT)؛ 20.05.2020

«لوئیژ ایناسیو لولا داسیلوا» رئیس جمهور اسبق برزیل، «دیلما روسف» رئیس جمهور سابق برزیل، «رافائل کوریا» رئیس جمهور سابق اکوادور و «سلسو اموری» وزیر خارجه اسبق برزیل دیده می‌شوند.^۱

□ آمریکا و طرح الحاق کرانه باختری

مرور یک رشته اقدامات «دونالد ترامپ» از زمان تصدی ریاست جمهوری آمریکا، نشان از آن دارد که دولت او عزم خود را جزم کرده تا به صورت کاملاً یک‌جانبه و با چشم‌پوشی از تمام حقوق فلسطینی‌ها پرونده مناقشه ۷۰ ساله منطقه را خاتمه دهد. انتقال سفارت آمریکا از تل‌آویو به بیت‌المقدس، شناسایی قدس به پایتختی اسرائیل، دستور قطع کمک‌ها به آنروا، تعطیل کردن دفتر ساف در واشنگتن، به رسمیت شناختن الحاق جولان به اراضی اشغالی و دیگر موضوعات مبنایی در مسئله فلسطین، خبر از کنار رفتن نقاب میانجی‌گرانه آمریکا در موضوع فلسطین دارد. اگر رؤسای جمهور قبلی آمریکا با ژست بی‌طرفی و نقاب میانجی‌گری، در تمامی مذاکرات سازش، حق و حقوق فلسطینیان را پایمال می‌کردند، ترامپ اساساً موجودیت فلسطینی‌ها را نادیده گرفته و در هیچ تصمیم و توافقی حتی حضور فیزیکی آنها را هم لازم ندیده است.

طرح گسترش حاکمیت اسرائیل بر بخش‌هایی از کرانه باختری نیز، یکی از مؤلفه‌های اصلی طرح به اصطلاح صلح دونالد ترامپ، یعنی پروژه «معامله قرن» است. کاملاً بدیهی است که اجرای طرح الحاق، در کف حمایت همه‌جانبه آمریکایی‌ها باشد؛ اگر هم در این میان صداهای ضعیف مخالفی به گوش می‌رسد، قطعاً مربوط به نفس الحاق یا برای حمایت از حقوق فلسطینیان نیست، بلکه ناشی از نگرانی‌هایی درباره نامناسب بودن زمان اجرا و نحوه الحاق یا ناظر بر اهداف و مقاصد حزبی و سیاسی داخلی است.

حدود یک ماه پیش، در آستانه اجرای طرح الحاق و زمانی که موج مخالفت‌ها و محکومیت‌های جهانی نسبت به این تصمیم رژیم صهیونیستی شدت یافته بود، «کلین کانوی» مشاور رئیس جمهور آمریکا اعلام کرد که ترامپ به زودی بیانیه‌ای در رابطه با طرح رژیم صهیونیستی برای الحاق کرانه باختری صادر می‌کند.^۲ البته هنوز این بیانیه صادر نشده است اما «مایک پومپئو»، وزیر امور خارجه آمریکا، پیشتر اعلام کرده بود که اسرائیل به تنهایی، درباره اعمال حاکمیت ملی خود بر بخش‌هایی از کرانه غربی رود اردن تصمیم خواهد گرفت.^۳

روزنامه «تایمز» اسرائیل در هفته‌های گذشته نوشته بود "احتمالاً آمریکا با اقدام اسرائیل برای الحاق یک‌جانبه کرانه باختری در اول ژوئیه (۱۱ تیر) موافقت نکند...." و در همین ایام نخست وزیر رژیم صهیونیستی فاش کرد: "آمریکا هنوز چراغ سبزی درباره اعمال حاکمیت این رژیم بر بخش‌هایی از کرانه باختری نداده است.... اختلافاتی با آمریکایی‌ها درباره مساحت اراضی تعیین شده، وجود دارد...."^۴

لازم به ذکر است که شبکه تلویزیونی «آی ۲۴ نیوز» و رادیو اسرائیل، به نقل از یک منبع برجسته در اورشلیم خبر دادند که آمریکا از نخست وزیر اسرائیل خواسته تا طرح الحاق اراضی کرانه باختری را متوقف کند، چراکه کاخ سفید پیام‌های تندی در مخالفت با این طرح از کشورهای عربی هم‌پیمان با آمریکا همانند مصر، عربستان و کویت، دریافت کرده است.^۵ در همین راستا «آوی برکوویتز» نماینده ویژه دونالد ترامپ در روند صلح تأکید کرده: "آمریکا باید شرکای بیشتری را برای حمایت از طرح الحاق با خود همراه کند."^۶

آمریکا: برخی دیدگاه‌ها و اظهارات مخالف:

۱. خبرگزاری مهر به نقل از «میدل ایست.ای»؛ (۱۳۹۹/۴/۱۴)

۲. خبرگزاری ایسنا؛ (۱۳۹۹/۴/۶)

۳. بی.بی.سی؛ (۱۳۹۹/۴/۵)

۴. پایگاه خبری تحلیلی عصر ایران؛ (۱۳۹۹/۳/۱۹)

۵. خبرگزاری فرانسه؛ 03/06/2020

۶. خبرگزاری ایسنا؛ (۱۳۹۹/۳/۶)

۱- «جو بایدن»، نامزد دموکرات‌ها در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ آمریکا در بیانیه‌ای بر ضرورت اعمال فشار بر رژیم صهیونیستی به منظور بازداشتن این رژیم از اقدامات یک‌جانبه که راه حل تشکیل دو کشور را به ناپودی خواهد کشاند، تأکید کرد و متعهد شد که در صورت پیروزی در انتخابات، کنسولگری کشورش در قدس شرقی را بازگشایی و برای بازگشایی دفتر نمایندگی سازمان آزادی‌بخش فلسطین در واشنگتن و از سرگیری کمک‌های اقتصادی و امنیتی به طرف فلسطینی تلاش کند. او همچنین گفت: کشورش بر اسرائیل برای منع الحاق منطقه اغوار، بحرالمیت و شهرک‌های کرانه باختری به سرزمین‌های اشغالی و به خطر انداختن راه حل دو کشوری فشار وارد خواهد کرد.^۱

۲- سیاستمداران دموکرات آمریکا نظر روشن و مخالف خود را با طرح نتانیاهو بیان کرده‌اند؛ پس از آن که اکثریت سناتورهای دموکرات در رد این طرح سخن گفتند، نمایندگان دموکرات کنگره نیز، در نامه‌ای نسبت به خطرات ناشی از برداشتن هر گامی در این جهت هشدار دادند.^۲ در همین راستا، ده‌ها تن از اعضای حزب دموکرات کنگره آمریکا توصیه کردند، رویکرد کشورشان در حمایت نامحدود از رژیم صهیونیستی در شورای امنیت متوقف شود، به حق ملت فلسطین پایبندی وجود داشته باشد و کمک‌های آمریکا به سازمان آنروا از سر گرفته شود.^۳

گفتنی است «چاک شومر»، «باب منندز» و «بن کاردین»، سه سناتور ارشد حزب دموکرات که از برجسته‌ترین چهره‌های حامی رژیم صهیونیستی هستند، با صدور بیانیه‌ای از طرح الحاق کرانه باختری انتقاد و با اجرای آن به مخالفت برخاسته‌اند.^۴

۳- «نیکلاس برنز» مشاور «جو بایدن»، نامزد حزب دموکرات در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا گفته: «الحاق اشتهای سخت است و ممکن است به مناسبات آمریکا و اسرائیل لطمه بزند».^۵

۴- بیش از ۳۰ نماینده سابق حزب دموکرات آمریکا که سابقه فعالیت در بخش سیاست خارجی و امنیت ملی را دارند، در نامه‌ای از «کمیته ملی دموکرات» خواسته‌اند علاوه بر اعلام مواضع جدی علیه تصمیم رژیم صهیونیستی برای الحاق کرانه باختری، تعهد بیشتری به حقوق بشر فلسطین نشان دهد. این نمایندگان در نامه خود اعلام کرده‌اند که حزب دموکرات آمریکا باید حمایت خود را از راه حل دو دولتی حفظ کند، اما در مورد شهرک‌ها و گرفتاری فلسطینی‌ها موضع محکم‌تری اتخاذ نماید. امضاکنندگان این نامه با اشاره به طرح ۲۰۲۰، تأکید کرده‌اند که طرح ۲۰۲۰ باید شامل مخالفت آشکار با اشغال مداوم، گسترش شهرک‌سازی، هر نوع الحاق یک‌جانبه قلمرو در کرانه باختری و همچنین مخالفت آشکار با خشونت از سوی طرفین باشد.^۶

□ جمع‌بندی

غالب کشورها و گروه‌هایی که به مخالفت با تصمیم نتانیاهو برخاسته‌اند و ذکر آنها رفت، همواره به‌عنوان حامی، دوست، متحد یا شریک تجاری رژیم صهیونیستی شناخته می‌شوند. بدیهی است ابراز مخالفت این کشورها با طرح الحاق، هریک با رویکردها و استدلال‌های متمایزی صورت گرفته و شکی نیست که بسیاری از آنها حتی از سر نگرانی برای آینده و امنیت رژیم صهیونیستی خواستار توقف یا تعویق اجرای طرح الحاق شده‌اند؛ اما به هر صورت، حداقل تا روز اول جولای (۱۱ تیر) یعنی روز آغاز اجرای طرح، نتوانسته بودند نتانیاهو را از تصمیم خود منصرف سازند.

۱. خبرگزاری تحلیلی خبرآنلاین به نقل از خبرگزاری ایسنا؛ (۱۳۹۹/۲/۱۸)

۲. دویچه وله؛ 18.06.2020

۳. خبرگزاری ایسنا؛ (۱۳۹۹/۴/۲۷)

۴. خبرگزاری مهر؛ (۱۳۹۹/۴/۱)

۵. دویچه وله؛ 18.06.2020

۶. خبرگزاری مهر؛ (۱۳۹۹/۲/۱۷)